

DVA D



LE

**NEEXISTUJE
JINÁ
DOBRA
POVĚST,
NEŽLI
POVĚST
ČLOVĚKA
VYHNANÉHO
ZE SPOLEČNOSTI**

FRANCOIS
VILLON

**RA
E
E**

**U
S
R
B**

JULIU EDLIS FRANCOIS VILLON

ANEB

ŽÍZEŇ U PRAMENE

PŘEKLAD: J. A. R. POCHOVI

ÚPRAVA: KOSTAS ZERDALOGLU

REŽIE: KOSTAS ZERDALOGLU

SCÉNA A KOSTÝMY: MARTA ROSZKOPFOVÁ

HUDBA: BORIS URBÁNEK

CHOREOGRAFICKÁ SPOLUPRÁCE:

JINDŘICH ŠIMEK

DRAMATURGIE: LADISLAV ŠIMČÁK

FRANCOIS VILLON JAN MAZÁK
COLIN DE CAYEUX LADISLAV BRÜCKNER
RÉGNIER
DE MONTIGNY VÍTĚZSLAV KRYŠKE
GUY TABARY VLADIMÍR HRABAL
MALÝ JEAN, KASAŘ RENÉ ŠMOTEK j. h.
PHILLIPPE SERMOISE,
KNĚZ MILOSLAV ČÍZEK
KAREL, VÉVODA
ORLEÁNSKÝ BOHUSLAV ČVANČARA
OTAKAR PRAJZNER

TYBALT D'AUSSIGNY,
ARCIBISKUP MILOSLAV ČÍZEK
KAT PAVEL TOMANKA
KATEŘINA
DE VAUSSELLES DANA SEDLÁKOVÁ
MARGOT KATEŘINA KREJČÍ
JEANNETON,
LEHKÁ HOLKA VERONIKA RAŠŤÁKOVÁ
BLANCHE,
LEHKÁ HOLKA DANA ZAORALOVÁ
DÍVKA, KTERÁ NIKDY
NEEXISTOVALA DANA SEDLÁKOVÁ
KOČÍ VLADIMÍR HRABAL
1. BÁSNÍK KATEŘINA KREJČÍ
2. BÁSNÍK DANA ZAORALOVÁ
3. BÁSNÍK VERONIKA RAŠŤÁKOVÁ
4. BÁSNÍK VLADIMÍR HRABAL

PŘEDSTAVENÍ ŘÍDÍ: VĚRA KRYŠKOVÁ

TEXT SLEDUJE: JIŘINA ČÍŽKOVÁ

ČESKOSLOVENSKÁ
PREMIÉRA 23. 3. 1991
DIVADLO
PETRA BEZRUČE

NĚKOLIK OTÁZEK AUTOROVI

POLOŽILI J. A. R. POCHOVI

PROČ JSTE SE ROZHODL NAPSAT HRU PRÁVĚ O VILLONOVI? STŘEDOVĚKÉ TÉMA DALEKÉ FRANCIE SE NA PRVNÍ POHLED ZDÁ DOSTI VZDÁLENÉ PRO SOVĚTSKÉHO AUTORA.

ROZHODL JSEM SE PRO TU ZŘEJMĚ POD VLIVEM NEODBYTNÉ PŘEDSTAVY O POSTAVENÍ UMĚLCE VE SVĚTĚ, O JEHO VZTAHU K ŽIVOTU, KE SPOLEČNOSTI A PŘEDEVŠÍM K VLASTI. V TOMTO SMYSLU JDE O HRU DO URČITÉ MÍRY AUTOBIOGRAFICKOU A AČKOLIV SAMOZŘEJMĚ NEJDE O MŮJ REÁLNÝ ŽIVOTOPIS, JDE O BIOGRAFII DUŠE UMĚLCE. TEDY NE O BIOGRAFII KONKRÉTNÍHO ČLOVĚKA, ALE BÁSNÍKA, TVŮRCE, BEZ OHLEDU NA JEHO NÁRODNOST. JE TO VĚČNÁ OTÁZKA – BÁSNÍK, UMĚLEC NEMŮŽE BÝT NIČÍM JINÝM NEŽLI BÁSNÍKEM, UMĚLCEM A SVŮJ NELEHKÝ KŘÍŽ MUSÍ NĚST, JDE-LI O SKUTEČNÉHO TVŮRCE, AŽ DO KONCE. PŘED TÍMTO ÚDĚLEM NENÍ ÚNIKU.

PSÁT BÁSNĚ, "DĚLAT" UMĚNÍ MŮŽE TVŮRCE POUZE ČISTÝMA RUKAMA, ČISTOU DUŠÍ. KAŽDÝ KONFORMISMUS, KAŽDÝ KOMPROMIS, KAŽDÁ SLABOST JSOU NEODPUŠTITELNÉ. NEPADÁ V ÚVAHU PRODÁVAT ZA MÍSU ČOČOVICE SVŮJ TALENT, SVÉ POSLÁNÍ A PŘITOM ZŮSTÁVAT UMĚLCEM.

ZNAMENÁ PRO VÁS VILLON POUZE STŘEDOVĚK NEBO I SOUČASNOST?

JE TO VĚČNÝ PROBLÉM, KTERÝ SE NETÝKÁ POUZE VILLONA. SAMOZŘEJMĚ VIDÍM VILLONA I JAKO SOUČASNÍKA. JSOU OSUDY, KTERÉ JAKO BY SE ZNOVU A ZNOVU VRACELY NA SCÉNU I DO ŽIVOTA.

JAK JSTE PŘIJAL ZPRÁVU, ŽE OSTRAVSKÉ DIVADLO PETRA BEZRUČE STUDUJE VAŠEHO VILLONA?

TATO HRA PATŘÍ K MÝM NEJOBLÍBENĚJŠÍM, PROTO MĚ ZPRÁVA O CHYSTANÉ PREMIÉRE VELICE PO-TĚŠILA.

CHCETE SE ZMÍNIT O SVĚM VZTAHU K ČESKOSLOVENSKU?

K ČESKOSLOVENSKU MÁM DLOUHOLETÝ, VELICE VŘELÝ VZTAH. INSCENOVALI ZDE POČÁTKEM ŠEDESÁTÝCH LET MOU PRVNÍ ZAHRAŇIČNÍ PREMIÉRU – HRU "MÉ BÍLÉ MĚSTO". V LEDNU 1968, PO NÁSTUPU ALEXANDRA DUBČEKA, UVEDLO KOMORNÍ DIVADLO V PRAZE DALŠÍ MOU HRU "KDEŽ JEST, ÁBELE, BRATR TVŮJ?" – BYLA TO PO DOBU NĚKOLIKA LET, POKUD JE MI ZNÁMO, JEDINÁ SOVĚTSKÁ HRA, KTEROU V TÉ DOBĚ VE VAŠÍ VLASTI UVÁDĚLI. MYSLÍM, ŽE SI JI DIVADLO VYBRALO PROTO, ŽE TO BYLA ČESTNÁ HRA, ŽE V NÍ KOLEKTIV NACHÁZEL KDYŽ UŽ NE ODPOVĚDI, TEDY ALESPŮŇ OTÁZKY SPOJENÉ S TOLIK TRAGICKÝMI UDÁLOSTMI. ODMÍTL JSEM TEHDY, PO OKUPACI VAŠÍ ZEMĚ, PŘIJET NA PREMIÉRU. AŽ V ROCE 1970 JSEM ZAJEL DO PRAHY A VIDĚL SVOU HRU TAJNĚ, BEZ VĚDOMÍ DIVADLA. NAŠEL JSEM PAK PŘÍLEŽITOST OMLUVIT SE ČESKOSLOVENSKÝM UMĚLCŮM ZA VŠECHNY SVÉ KOLEGY, KTERÍ TAKÉ S OKUPACÍ NESOUHLASILI. NA MEZINÁRODNÍM TELEVIZNÍM FESTIVALU V PRAZE V ROCE 1978 OBDRŽEL TELEVIZNÍ FILM PODLE MÉHO SCÉNÁŘE "DĚTI JAKO DĚTI" CENU INTERVIZE. Z TOHO VIDÍTE, ŽE MĚ TVŮRČÍ SPOJENÍ S ČESKOSLOVENSKEM NENÍ JEN DÍLEM DNEŠKA, ALE ŽE MÁ HLUBOKÉ KOŘENY, NA KTERÉ JSEM HRDÝ.

KDYBYS NEBYL,
ALEXANDŘE,
KRÁLEM,
BYL BYS NEJVĚTŠÍM
LUPIČEM
NA TĚTO ZEMI.

F. V.

VILLONOVSKÁ TEMATIKA JE PRO MNE STÁLE ŽIVÁ A OPAKUJÍCÍ SE STEJNĚ, JAKO JE STÁLE ŽIVÝ BOJ S MOCÍ, BOJ S BLBOSTÍ, BOJ SAMA SE SEBOU, KDY ČLOVĚK HLEDÁ SVÉ MÍSTO V ŽIVOTĚ A ODPOVĚDI NA VĚČNÉ OTÁZKY SVOBODY, VOLNOSTI, ZODPOVĚDNOSTI ... POKUD ČLOVĚK V SOBĚ NENAJDE ASPOŇ KOUSEK VILLONA, MYSLÍM, ŽE JE PRO TENTO ŽIVOT ZTRACEN, ODSOUZEN K VĚČNÉ ANONYMITĚ PRŮMĚRU.

JAN MAZÁK

UŽ PŘI ÚPRAVĚ TEXTU JSEM SLEDOVAL NADČASOVOST POSTAVY VILLONA JAKO RENESANČNÍHO ČLOVĚKA, KTERÝ JE ZOSOBNĚNÍM KONFRONTACE LIDSKÉ POSPOLITOSTI, CHCETE-LI SYSTÉMU, V KAŽDÉ DOBĚ. PODSTATNÝ BYL PRO MNE FAKT, ŽE TAKOVÝ ČLOVĚK PRO SVOJI VÝLUČNOST NEMŮŽE ASIMILOVAT, JE "VĚČNÝM CIZINCEM SVÉ DOBY".

KOSTAS ZERDALOGLU

VEDOUCÍ VÝROBY A UMĚLECKOTECHNICKÉHO PROVOZU: ING. IVAN BÍLEK. VEDOUCÍ DEKORAČNÍCH DÍLEN: MARCELA KOŽUŠNIKOVÁ. VEDOUCÍ KOSTÝMNÍ VÝROBY: MARIE DOPITOVÁ. JEVIŠTNÍ MISTŘI: PŘEMYSL KIRSCHNER, JIŘÍ LUPÍNEK. MISTR OSVĚTLENÍ: ZDENĚK OSIF. MISTR VLÁSENKÁRNÝ: JINDRA KUČAJOVÁ. MISTR REKVIZITÁRNÝ: EVA WIESNEROVÁ. MISTR GARDEROBY: ZLATA NEZHYBOVÁ. MISTR ZVUKU: PAVEL GIERTL.

JULIU EDLIS

SE NARODIL V ROCE 1929 V BENDERÁCH, V SOUČASNÉ DOBĚ ŽIJE V MOSKVĚ. VYSTUDOVAL FILOLOGII A ZÁROVEŇ DIVADELNÍ INSTITUT. PŮSOBIL JAKO HEREC, REŽISÉR, NOVINÁŘ. DIVADLO ZAČAL HRÁT POD VEDENÍM GEORGIJE TOVSTONOGOVA, TEHDEJŠÍHO UČITELE GRIBOJEDOVOVA STUDIA VE TBILISI, KAM SE EDLISOVA RODINA PŘESTĚHOVALA ZA VÁLKY, V DOBĚ EVAKUACE. PO VÁLCE SE EDLIS JEŠTĚ ÚŽEJI SBLÍŽIL S DIVADLEM – PRACOVAL JAKO HEREC A REŽISÉR V KIŠINĚVU. V TOMTO OBDOBÍ PSAL PŘEVÁŽNĚ REPORTÁŽE, POVÍDKY A STUDIE O DIVADLE.

SVOU DRAMATICKOU PRVOTINU NAZVAL "O KLIDU POUZE SNÍME" /1959/. TÉHOŽ ROKU BYLA UVEDENA JEHO DRUHÁ HRA "MÉ BÍLÉ MĚSTO". EDLIS ZAČÍNÁ SPOLUPRACOVAT S FILMEM /SCÉNÁŘ K FILMU "TOUHA PO DOMOVĚ", 1965, SCÉNÁŘ PRO FILM "ZA MĚSTSKÝMI BRANAMI", 1965/. NEJVĚTŠÍHO ÚSPĚCHU DOSÁHLY HRY" KDEŽ JEST, ÁBELE, BRATR TVŮJ?" /1965/ A "ČERVEN, POČÁTEK LÉTA" /1970/. OBĚ SE ZAMÝŠLEJÍ LYRICKOU FORMOU NAD LIDSKÝMI VZTAHY V SOUDOBÉ SPOLEČNOSTI.

KROMĚ TĚCHTO HER NAPSAL AUTOR DRAMATA "VLNOLAM" /1961/, "ARGONAUTI" /1962/, "STRÍBRNÝ LES" /1963/, "KAPKA V MOŘI" /1963/. K VÝRAZNÝM EDLISOVÝM ÚSPĚCHŮM PATŘÍ HRA O JANĚ Z ARKU "MŠE ZA PANNU", V NÍŽ PŘES HISTORICKÝ NÁMĚT JDE PŘEDEVŠÍM O ŽHAVÉ PROBLÉMY SOUČASNOSTI.

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě. Ředitel divadla: PhDr. Dalibor Malina. Umělecký šéf Divadla Petra Bezruče: Mgr. Ladislav Knižátko. Redakce programu: Ladislav Šimčák. Výtvarník programu: Marta Roszkopfová. Vytiskly OSTRAVSKÉ TISKÁRNÝ, s. p., provoz 21, 709 70 Ostrava 1, Novinářská 7, R 2016.

Cena programu 2 Kčs.

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.